

Radostaw Budnicki

JAK ■
ZADBAĆ
O FINANSE

po ludzku o pieniądzach

FISZKI®

MAŁY FORMAT – WIELKA TREŚĆ

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
Podstawy	2
Psychologia	10
Relacje	19
Narzędzia	24
Narzędzia: musisz mieć	25
Narzędzia: możesz mieć	28
Narzędzia: warto mieć	30
Ważne, choć nie tak pilne	34
Podsumowanie	38

Koncepcja serii: Sławomir Kuchta

Projekt graficzny: Bartosz Czarnecki, Marcin Rodziewicz

Skład: Marcin Rodziewicz

Redakcja: Patrycja Wojsyk

Korekta: dr Tomasz Karpowicz

Ilustracje: www.fiszki.pl/autorzyfoto

© Wydawnictwo Cztery Głowy, Gdańsk 2018

Wydanie elektroniczne, ISBN: 978-83-7843-316-3

biuro@fiszki.pl

SŁOWO O KOMPETENCJACH XXI WIEKU

Carnegie Institute of Technology podaje, że 85% naszych sukcesów zawodowych i finansowych zależy od tego, jak komunikujemy, negocjujemy i budujemy relacje – wskazuje zatem na kompetencje miękkie, jako źródło przyszłych sukcesów.

Tymczasem wyraźnie widać, że kompetencje te są w systemie edukacji traktowane po macoszemu. Sama semantyka temu sprzyja: *miękkie*, czyli nieco gorsze od tych *twardych*, solidnych. *Miękkie*, czyli jakoby bardziej ulotne, subtelniejsze, z założenia bardziej „humanistyczne” – w przeciwieństwie do tych *twardych*, czyli konkretnych, mocnych, z definicji – „technicznych”.

Nauczmy się kształcić kompetencje miękkie na równi z tymi twardymi! Twórzmy model zrównoważonego rozwoju osobowości. Twarde kompetencje to solidne podstawy, ale bez kompetencji miękkich będą jak fundament, którego nie widać, gdyż nie wystaje ponad grunt.

PIOTR BUCKI
jeden z autorów
fiszek rozwijających
kompetencje XXI wieku

WSTĘP

PO LUDZKU O PIENIĄDZACH

W naszej kulturze pieniądze wciąż są tematem tabu. Spójrz na ogłoszenia rekrutacyjne: gdzie jest informacja o pensji? Nie rozmawiamy o pieniądzach. Omijamy ten temat nawet w rozmowach z przyjaciółmi lub rodziną.

„Dzentelmeni nie rozmawiają o pieniądzach” – mówi znane powiedzenie.

Tymczasem codziennie podejmujemy decyzje finansowe, od których zależy standard naszego życia – pożyczamy, inwestujemy. I rzadko kiedy dokładnie i ze zrozumieniem czytamy treść umów.

Fiszki, które właśnie trzymasz w ręku, powstały z potrzeby **otwartej i zrozumiałej** rozmowy o pieniądzach. Mam nadzieję, że ten zestaw zainspiruje Cię do działania i... zadawania pytań!

Pracę z fiszkami zacznij od stworzenia **listy**. Wypisz, czego chcesz się dowiedzieć, co interesuje Cię najbardziej. Na wiele pytań znajdziesz tu odpowiedź albo choć wskazówkę – gdzie dowiedzieć się więcej. Fiszki obejmują kilka najważniejszych zagadnień:

- › **podstawy**: czyli finansowe ABC;
- › **psychologię**: co w Twojej głowie pomaga lub przeszkadza w bogaceniu się;
- › **relacje**: jak inni ludzie wpływają na Twoje decyzje finansowe;
- › **narzędzia**: rozwiązania finansowe niezbędne w codziennym życiu;
- › **lepiej teraz**: ważne sprawy, które wciąż odkładasz na potem, chociaż nie warto!

Jeżeli czegoś Ci brakuje, to znajdź na Facebooku stronę *Po ludzku o pieniądzach* i zadaj mi pytanie. Może będzie ono tematem kolejnej rozmowy z ekspertem?

Wiesz dokładnie, ile wynoszą Twoje miesięczne wydatki? A ile zostanie Ci na koniec tego i kolejnego miesiąca?

Nieważne, czy żyjesz „od wypłaty do wypłaty”, czy też na koniec miesiąca sporo Ci jeszcze zostaje – uporządkuj swoje finanse. Zebranie dochodów i wydatków w cykle miesięczne to pierwszy krok do prowadzenia poprawnego budżetu domowego.

„Żyje się za pieniądze, ale nie warto żyć dla pieniędzy”¹.

Sébastien-Roch Nicolas de Chamfort

Dzięki zestawieniu dochodów i wydatków oraz uporządkowaniu ich w kategorie poczujesz, że **panujesz** nad swoimi pieniędzmi. Dużo łatwiej zaplanujesz też każdy większy wydatek. Odpowiednie skategoryzowanie wydatków uświadomi Ci, na co najczęściej przeznaczasz pieniądze i czy nie są to rzeczy, bez których możesz się obyć.

ĆWICZENIE 2

BUDŻET DOMOWY

Przygotuj zestawienie swoich dochodów i wydatków na najbliższych sześć miesięcy. Zaczynij od stałych kosztów, takich jak czynsz, opłaty za prąd i wodę, internet itd. Następnie spróbuj oszacować, ile wydajesz na jedzenie, sport (jeśli jakiś uprawiasz) itp., a na koniec – ile przeznaczasz na zachcianki.

Zapisuj dokładnie wszystkie swoje wydatki, a potem sprawdź, czy są zgodne z Twoimi założeniami.

Po pierwszym miesiącu oceń, jakie są proporcje poszczególnych wydatków i czy jesteś w stanie je zmienić.

Wydatki	Niezbędne (N) czy zachcianka (Z)?	Kwota
Czynsz		
Media		
Karnet na siłownię		
Wyjście do kina		

PODSTAWY

INWESTYCJA CZY KOSZT?

Nie każdy duży wydatek to inwestycja. Inwestycja to coś, na czym zarobisz. Nie jest nią np. nowy samochód. Ponosisz koszty jego utrzymania, a jego wartość spada. To, co kupujesz dla podniesienia standardu życia czy dla wygody, to nie inwestycje.

„W inwestowaniu to, co wygodne, rzadko jest opłacalne”².

Robert D. Arnott

Mity narosły też wokół tzw. inwestowania w siebie. Nowa wiedza Cię rozwija, ale co – konkretnie – zyskujesz? Drugi kierunek studiów dla samego dyplomu to dość kosztowne hobby.

Stopa zwrotu to miernik efektywności inwestycji. Pokazuje, ile zarabiasz np. rocznie w stosunku do zainwestowanej kwoty. Im więcej ryzykujesz lub im więcej Twojej pracy wymaga inwestycja, tym większy powinien być zwrot.

Masz już jakieś inwestycje? Jaka jest ich stopa zwrotu? Czy w razie potrzeby możesz wycofać zainwestowany kapitał? Jak szybko? Czy poniesiesz wtedy koszty?

To istotne informacje, które pozwolą Ci ocenić swoją sytuację finansową i zaplanować kolejne kroki.

Ważną rzeczą jest też **dywersyfikacja**, czyli **rozproszenie** oszczędności. Im większymi kwotami dysponujesz, tym bardziej musisz o takie rozproszenie dbać. Konto oszczędnościowe, inwestycje emerytalne, fundusze inwestycyjne, nieruchomości itd. – nawet jeśli jeden pomysł nie wypali, masz większe szanse na zysk. A możliwości jest wiele.

Na jednym biegunie masz lokaty – bezpieczne, ale nisko oprocentowane. Na przeciwnym – rozwiązania bardziej lukratywne, ale i obarczone ryzykiem.

To oczywiste, że chcesz osiągnąć w życiu jak najwięcej. Ale jak przejść od planu do działania? Pomyśl i zapisz, **co** tak naprawdę chcesz osiągnąć. Zastanów się, czego potrzebujesz, aby Twój plan się ziścił, i jak dużo czasu zajmie Ci jego realizacja. Wybierz **2-3 duże cele**, których wykonanie nie leży tylko w sferze marzeń – jest osiągalne, lecz wymaga dużo czasu i wysiłku.

„Duże cele dają duże rezultaty”³.

Mark Victor Hansen

Przenieś ścieżkę do osiągnięcia swoich celów na papier. Przy każdym celu zapisz, w jaki sposób jego realizacja wpłynie na Twoje samopoczucie, na Twoje życie i życie Twoich bliskich. Ten cel, który wprowadzi najwięcej pozytywnych zmian, potraktuj jako **priorytet** i zacznij go realizować z myślą o tych właśnie zmianach.